

AİHM

ÇOCUK HAKLARI
DAVALARINA
İLİŞKİN VERİLER
VE SÜREÇLER

 www.cocukgozlemevi.org/aihm

/BilkentICC

/ICCchildrights

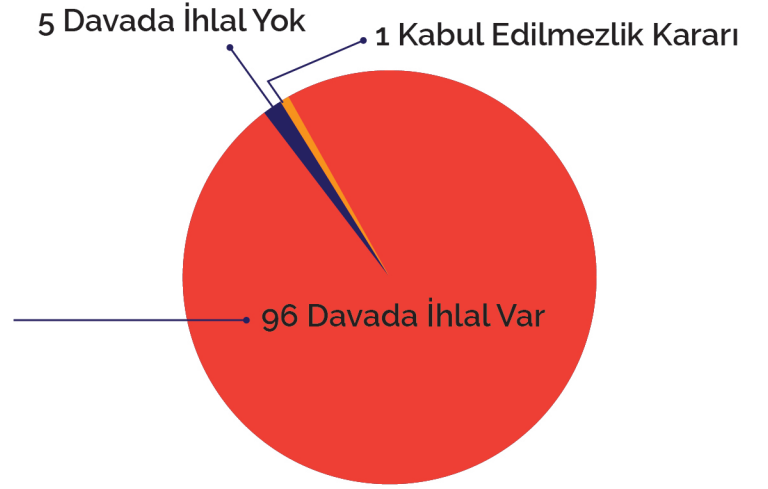

bilgi@cocukgozlemevi.org

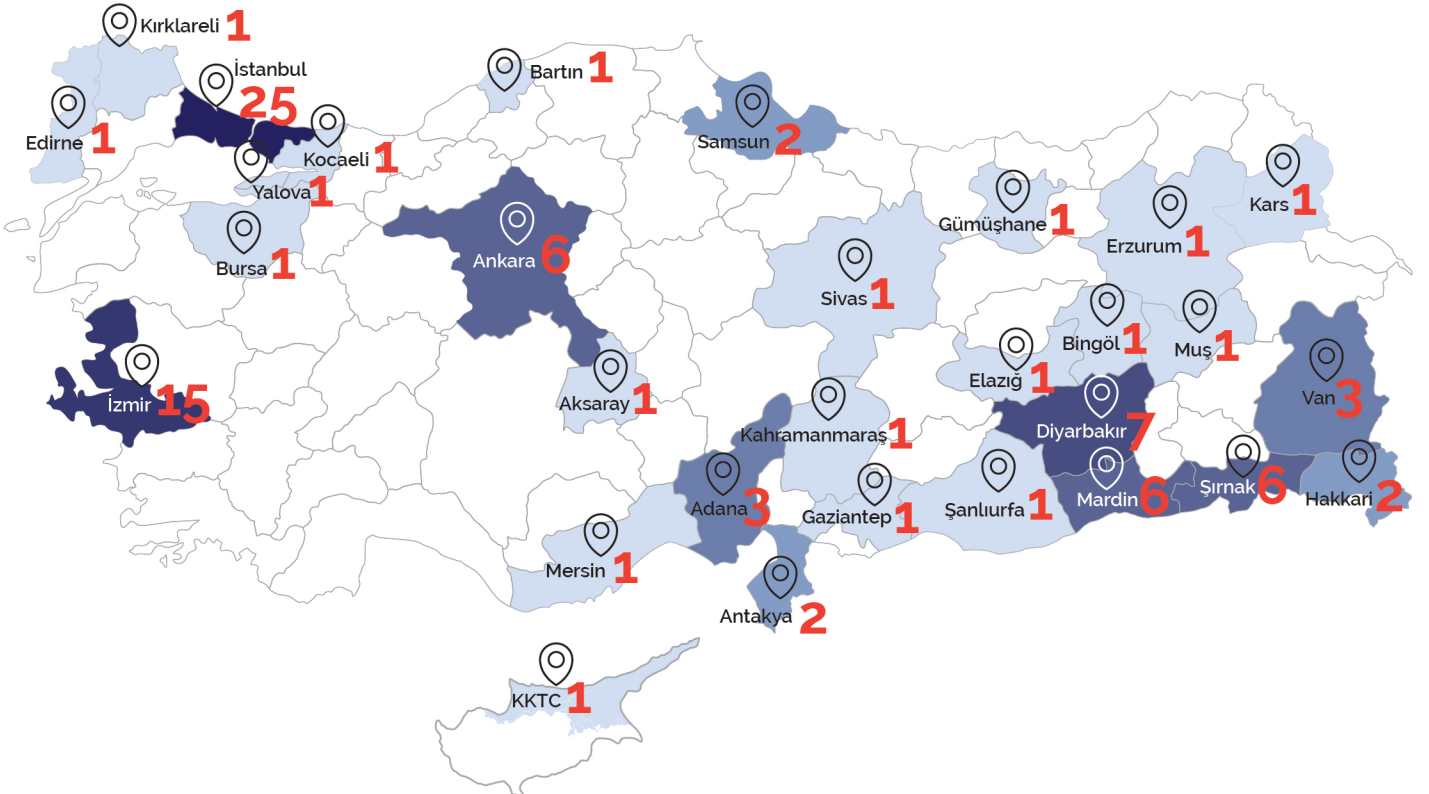

%2,9 AIHM'DE TÜRKİYE KARARLARININ
'u ÇOCUK HAKLARI İLE İLGİLİ

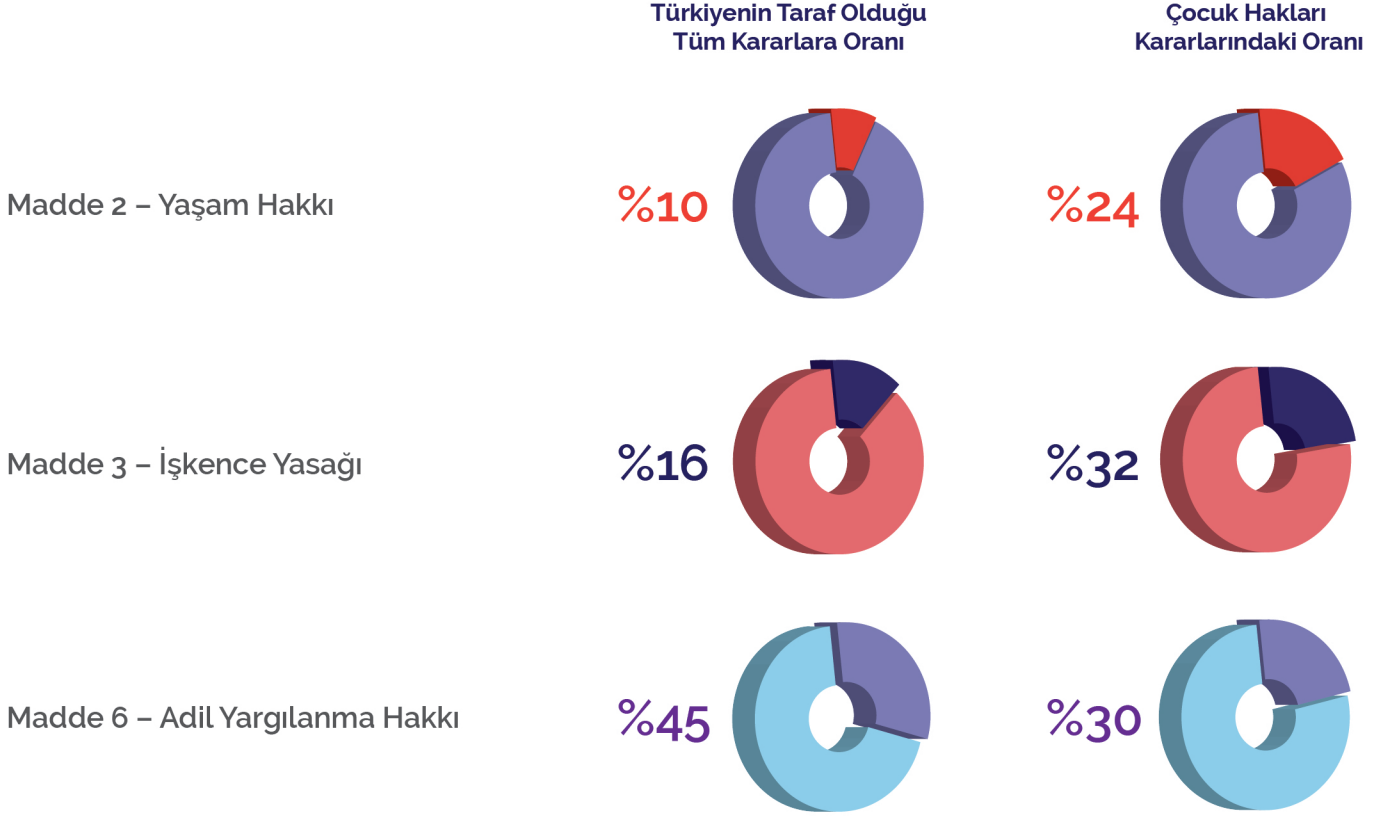
1990 yılından günümüze kadar tespit edilen 102 dava içerisinde 96'sında, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ndeki haklardan en az birinin ihlal edildiğine karar verilmiş, 5 davada ise herhangi bir ihlale rastlanmamıştır. 1 başvuru ise mahkeme tarafından kabul edilmemiştir.

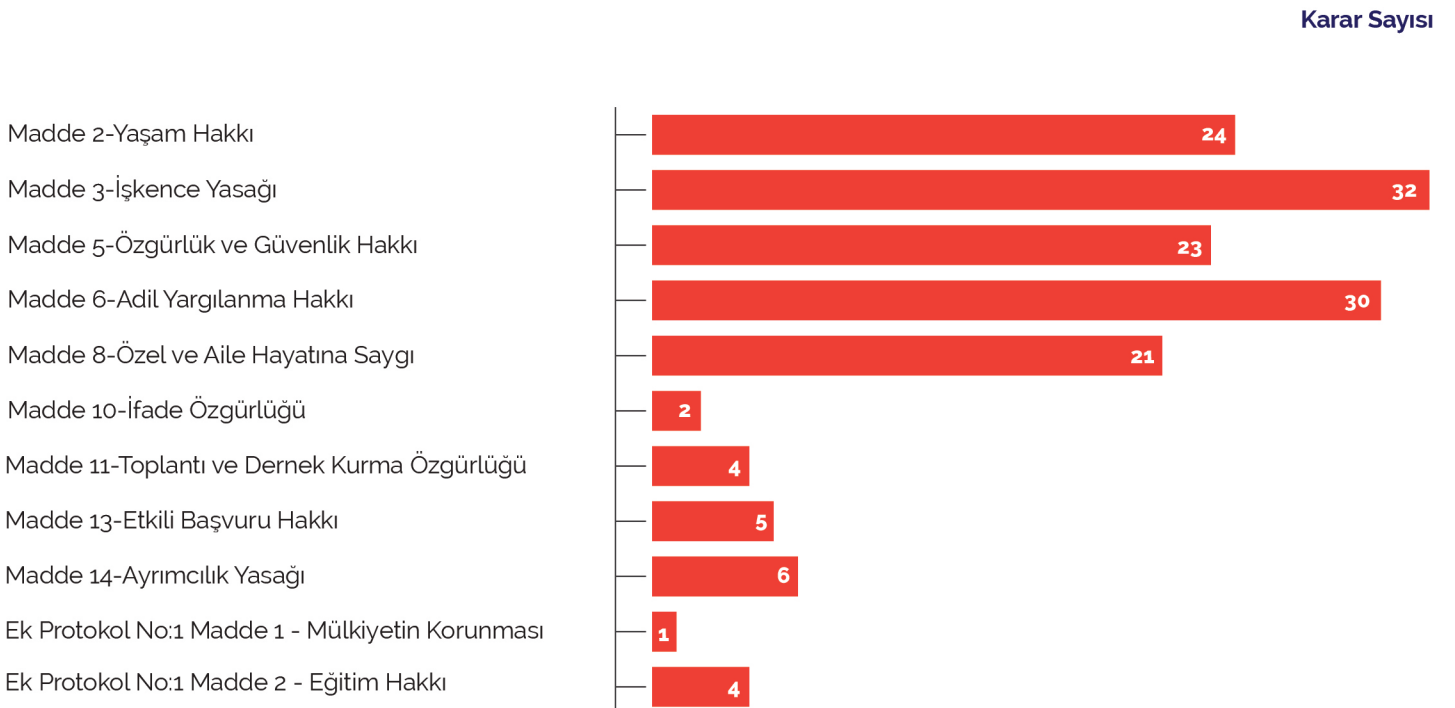
İHLALİN GERÇEKLEŞTİĞİ YERLER:

AİHM'DE EN ÇOK İHLAL KARARI VERİLEN MADDELER:

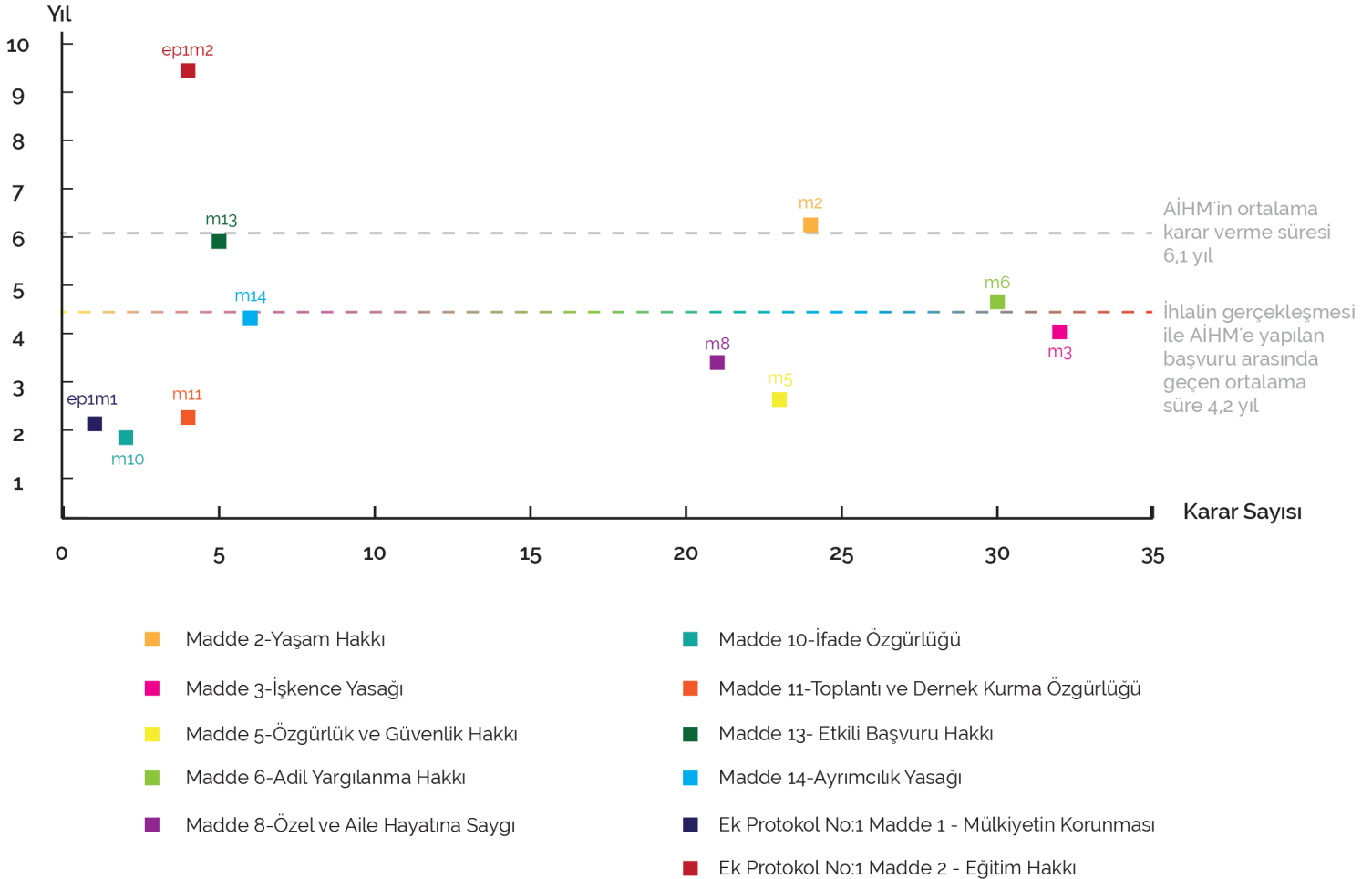
KARARA KONU OLAN AİHS MADDELERİ:

AIHM'İN ÇOCUK HAKLARINA İLİŞKİN KARARLARI
ORTALAMA 6,1 YILDA VERDİĞİ GÖRÜLMEKTEDİR.

İHLALİN GERÇEKLEŞMESİ İLE MAHKEMEYE YAPILAN BAŞVURU ARASINDA GEÇEN SÜRE İSE İHLALİN KONUSUNA GÖRE DEĞİŞİKLİK GÖSTERMEKTEDİR:

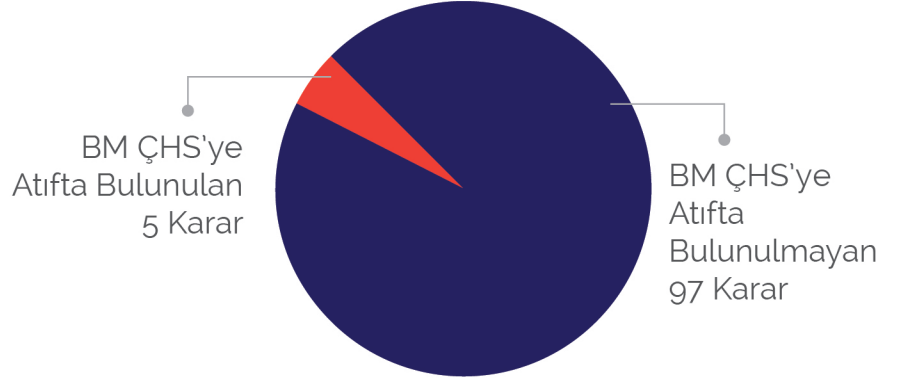

Tespit edilen tüm davalar değerlendirildiğinde, ihlalin gerçekleşmesi ile AIHM'e başvuru yapılması arasında ortalama 4.2 yıl geçtiği görülmektedir. AIHM etkili soruşturma yapılmadığı ve/veya etkin yargılama yolunun olmadığı durumlarda başvuruları ulusal yargı süreci tamamlanmadan kabul edebilmektedir. Bu tarz vakaların yoğun olduğu maddelere ilişkin kararlarda ortalama sürenin azaldığı göze çarpmaktadır. Eğitim hakkına ilişkin ortalama sürecin diğer gruplardan ayrışmasının temel sebebi ise, Kıbrıs/Türkiye davasında ihlalin gerçekleştiği iddaa edilen tarih ile başvurunun kabul edildiği tarih arasında 25 yıl olmasıdır. Kıbrıs davası hariç eğitim hakkına ilişkin ortalama süre 3,8 senedir.

■ AIHM ve BİRLEŞMİŞ ÇOCUK HAKLARI SÖZLEŞMESİ (BM ÇHS)

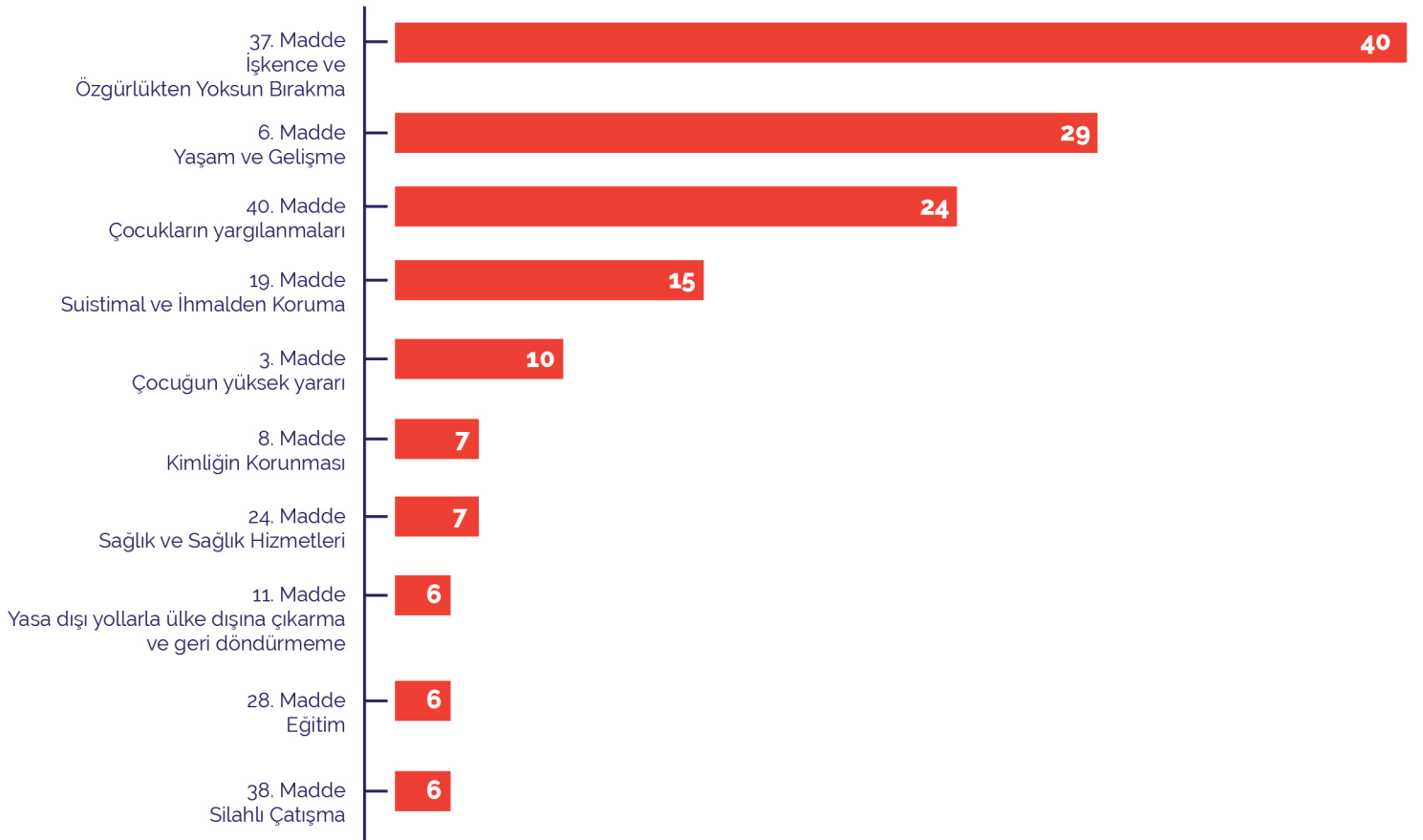
AIHM SON 20 YIL İÇERİSİNDE TÜRKİYE'NİN TARAF OLDUĞU ÇOCUK HAKLARI DAVALARINDA BM ÇHS'YE SADECE 5 KARARDA ATIFTA BULUNMUŞTUR.

AIHM'NİN VERDİĞİ KARARLAR BM ÇHS AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLDİĞİNDE, ÇHS'NİN 37., 6. VE 40. MADDELERİ İLE BAĞLANTILI KARARLARIN YOĞUNLUĞU GÖZE ÇARPMAKTADIR.

BM ÇHS MADDELERİ

İLGİLİ KARAR SAYISI

AIHM SÜRECİ- KABUL EDİLEBİLİRLİK KOŞULLARI

01

- Başvurucunun "mağdur" sıfatına sahip olması, yani şikâyet konusu devlet müdahalesinden doğrudan etkilenmesi gerekir. "Actio Popularis" kabul edilmez.*

02

- İç yargı yollarının tüketilmesi gerekir.

03

- Kararın kesinleşmesinden, yargı kararı yoksa ihlalin öğrenilmesinden sonra 6 ay içinde başvuru yapılması gerekir.

04

- Şikayetin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Protokolleri kapsamına girmesi gerekir.

05

- İhlalden devletin sorumlu olması. Yani ihlalin devletin sınırları içerisinde ya da devletin egemenliği altındaki bir yerde meydana gelmesi gerekir.

06

- İddia edilen ihlallerin AIHM tarafından değerlendirilmeye alınabilmesi için asgari düzeyde bir ağırlığa sahip olması gerekir (AİHS Madde 35).

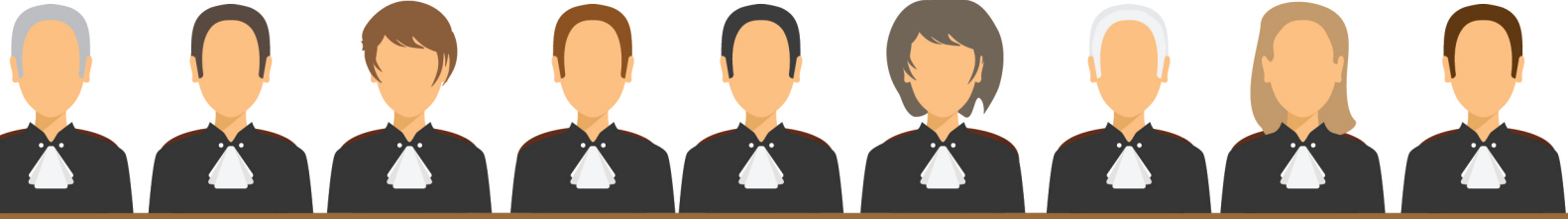

07

- Aynı başvurunun daha önce yapılmamış olması ya da başka bir uluslararası organ tarafından incelenmemekte olması gerekir.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Madde 2-Yaşam Hakkı

Başvuru No: 69546/12
Başvuranın çocuğunun gerekli önlemlerin alınmamış olmasından dolayı inşaat alanında bulunan su dolu çukura düşmesi ve hayatını kaybetmesi.

Madde 3-İşkence Yasası

Başvuru No: 29105/03
Hırsızlık şüphesi ile gözaltına alınan çocuğun kötü muameleye maruz kalması.

Madde 5-Özgürlük ve Güvenlik Hakkı

Başvuru No: 28127/09
BMMYK tarafından mülteci statüsü verilen kişilerin çocukları ile birlikte yaşamlarının tehlikede olduğu bir ülkeye tehcir edilmesi.

Madde 6-Adil Yargılanma Hakkı

Başvuru No: 52797/08
Başvuranın çocuğunun ölümünden sonra gerçekleştirdiği tazminat talebine ilişkin davanın makul süre içerisinde sonuca ulaşmamış olması.

Madde 8-Özel ve Aile Hayatına Saygı

Başvuru No: 4694/03
Boşanan çiftlerin çocuklarından birinin velayetinin başvuru anahtarının eşine verilmesi ve bu kararın iki çocuğun birbirlerini görmelerini engellemesi.

Madde 10-İfade Özgürlüğü

Başvuru No: 29994/02
Çocuklarının anadillerinde eğitim görmesini isteyen velilerin dilekçe vermeleri üzerine gözaltına alınmaları.

Madde 11-Toplantı ve Dernek Kurma Özgürlüğü

Başvuru No: 21831/03
Protesto için toplanan başvuranların mitinge katılmalarından dolayı suçlu bulunmaları.

Madde 13-Etkili Başvuru Hakkı

Başvuru No: 4864/05
Yeni doğan bir çocuğa HIV içeren kan verilmesi ve iç hukukta yargılamaların hızlandırılmasına yönelik olarak etkin hukuk yolları bulunmaması.

Madde 14-Ayrımcılık Yasası

Başvuru No: 51500/08
Başvuranın konservatuvar sınavını kazanmış olmasına rağmen görme engelli olması nedeniyle kaydının yapılmaması ve ayrımcılığa maruz kalması.

Ek Protokol No:1 Madde 1 Mülkiyetin Korunması

Başvuru No: 39523/03
Başvuranın, ulusal mahkemelerin yabancı bir ülkede alınan boşanma kararının tanınmasına izin vermemeleri nedeniyle babasından kalan mirasın bir kısmını kaybetmesi.

Ek Protokol No:1 Madde 2 Eğitim Hakkı

Başvuru No: 1448/04
Din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinin tarafsız, eleştirel veya çoğulcu bir şekilde işlenmemesi.